

Ara 10 fillér

MAGYAR LAPOK

átárának

X. évfolyam, 65 (2626) sz. Csütörtök

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 20

Bárdossy László külügyminiszter Berlinbe utazott

Az utazás kezdetét jelenti a német fővárosban meginduló nagy eseménysorozatnak

Előtérbe került Spanyolország és Portugália magatartásának kérdése. Élénk diplomáciai tevékenység Madridban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bárdossy László m. kir. külügyminiszter csütörtökön délután a menetrendszerű gyorsvonattal Németországba utazott, hogy Ribbentrop Joachim háro, német birodalmi külügyminiszternél látogatást tegyen. A külügyminisztert felesége is elkíséri útjára. — Vele utaznak G hiczy Jenő, Bartheldy Tibor és Ulllein Reviczky Antal rk. követeik és meghatalmazott miniszterek és Ujpótery Elemér, a miniszter személyi titkára.

Az esti újság írja: Bárdossy László magyar külügyminiszter berlini útja kezdetét jelenti annak a politikai eseménysorozatnak, amely most Németországban játszódik le és amely arányaiban és hatásaiban világtörténelmi jelentőségű a szó igaz értelmében. Az események központját Macuoka japán külügyminiszter berlini tárgyalásai jelentik.

Érkezésének pontos idejét még most sem állapították meg. Moszkvai tartózkodását 24 órára tervezik. Valószínűleg március 25-én érkezik Berlinbe, azonban még ez az érkezési nap is eltolódhatik. Berlini tartózkodása természetesen ehhez fog igazodni.

Valóságos találgatásos lavina indult meg azzal a válasszal kapcsolatban, amelyet a török köztársasági elnök külön futárral küldött Hitler üzenetére. A találgatások azonban minden komoly alapot nélkülöznek. Nagy érdeklődéssel kísérik a német-görög diplomáciai viszony alakulását is. Ezen a téren a helyzet egyelőre azonban változatlan. Az athéni német követ pedig Berlinben tartózkodik. A berlini orosz nagykövet tegnap látogatáson volt a német külügyminisztériumban.

A most megindult és várható nagy politikai események az egész világ figyelmét Berlinre terelik.

Az összes német lapok első oldalán közlik az események élén a magyar külügyminiszter németországi útját és előzetes magyarázatot fűznek az eseményhez. A jelentés eléggé szemléltet, hogy milyen nagy fontosságot tulajdonítanak a magyar külügyminiszter első németországi útjának.

„Különös jelentőséget látok abban, hogy a német államférfiakkal éppen Münchenben tárgyalhassanak” — mondotta a külügyminiszter.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bárdossy László m. kir. külügyminiszter németországi utazása előtt a M.T.I. munkatársának az alábbiakban nyilatkozott:

„hagyományos és régi fegyverbarátságban nyugvó szivélyes szomszédi viszony biztosít, hanem a múlt év őszén óta a háromhatalmi egyezmény is. Együttműködésünk mélyebb alapja mégsem a politikai betű, vagy a hosszú idők távlatában esetleg elhalványuló történelmi hagyomány, hanem a mindkét nép által átértékelt sorsközösség. Különös jelentőséget látok abban, hogy a nagy Németbirodalom vezetőivel éppen Münchenben tárgyalhatok, amely városból két és fél évvel ezelőtt a trianoni szegénybéke alól felszabadulás folyamata megindult. Bizonyos vagyok abban, hogy látogatásom nemcsak a két ország között fennálló szoros baráti viszonyoknak lesz újabb megnyilatkozása, hanem a barátság folytonosságát fogja szolgálni.

mint Marokkóból hazahozott csapatok vonultak fel két helységbe Gibraltár közelében

A csapatfelvonulások nagy feltűnést keltettek. A spanyol csapatok kötelekék, be tartozik száz német katona, akik résztvettek a nyugati harcokban. A német utazók felvonulásával nagy munkát kezdődött meg. Két óriási messzehordóágyút állítottak fel, szemben Gibraltárral. Gibraltárban a kanadai csapatokkal szaporított helyőrség lázasan dolgozik az erődtényeken.

Belgrádból jelentik: (Mai Nap) A Politika berlini jelentése szerint a Szovjet berlini nagykövete látogatást tett a Wilhelmstrassen. Tárgyalásait, amelyek először történtek, amióta megbízólevelét átadta, igen nagy jelentőségűnek tartják. Diplomáciai körökből származó értesülések szerint

a német külügyminisztériumban súlyt helyeznek néhány olyan fontos kérdés tisztázására, amelyeknek rendezése világos helyzetet fog teremteni a japán külügyminiszterrel folytatandó tárgyalások egyes részleteiben.

Jól informált diplomáciai körökben kijelentik, hogy Berlin maga fogja meghatározni, hogy az amerikai segítségnyújtás megkezdése haditénynek számít-e. Általában az a vélemény, hogy Németország nem avatkozott be az Egyesült Államok ügyébe, de azt sem fogja tűrni, hogy az Egyesült Államok beavatkozzék Európa ügyébe. Ha Amerika folytatja agresszív intézkedéseit, Németország mag fogja adni a választ.

Angol kémiszervezetet lepleztek le Bulgáriában

Szófiából jelentik: (Mai Nap) A bolgár rendőrség külföldi propaganda hálózatot leplezett le, amelynek célja propaganda iratok terjesztése volt. Egy kémhálózatot is lepleztek, amely angol szolgálatban állott. A kémek hatalmas fizetéseket kaptak. Számos ember letartóztatott. Valamennyien vallomást tettek. Nagy mennyiségű robbanószer és gyutacsot találtak náluk. Ezek azonosak a Norvégiában használt robbanóanyagokkal. A belügyminiszter az újságíróknak kijelentette, hogy a rendőrségi vizsgálat eredményei igen nagy jelentőségűek. Szerencse, hogy a szervezetet idejében leplezték, mert ezzel nagy veszélyt hártottak el.

— Nagy örömmel indulok németországi utamra, amely alkalmat ad nekem arra, hogy a birodalmi külügyminiszter úrral személyes érintkezésbe lépjek. Magyarország és Németország között gyümölcsöző együttműködést már nemcsak a

Eden kivánságára történt a ciprusi találkozó

A török köztársasági elnök válasza tisztázni fogja a német-török viszonyt

Belgrádból jelentik: (Mai Nap) Németország Jugoszláviában akreditált követe szardán ötnegyed óra hosszat tanácskozott Gincar-Markovics külügyminiszterrel. A beszélgetés, amelynek tartalmáról niacsen semmi adat, belgrádi diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett.

Belgrádból jelentik: (Mai Nap) A Politika isztanbuli tudósítójának jelentése szerint Törökországban mereven elzárkóznak mindennemű felvilágosítás elől. Török vélemény szerint a

köztársasági elnök válasza Török és Németország viszonyát teljesen tisztázni fogja.

Ankarából jelentik: A Török Távirati Iroda jelenti, hogy miután Eden angol külügyminiszter azt az óhaját juttatta kifejezésre, hogy hazautazása előtt Szaradzsoğlu török külügyminiszterrel folytatni kívánja az eszmecsere, a külügyminiszter elutazott Ankarából és Cyprus szigetén találkozott Edenel. A török külügyminiszter holnap tér vissza Ankarába.

Spanyol és marokkói csapatok vonultak fel Gibraltár közelében

Belgrádból jelentik: (Mai Nap) A Politika berlini tudósítója szerint a jugoszláv újságírók igen nagy eseménynek a megtörténtét várják a legkövetkező időkben belül Nyugat-Európában. — Szerinte

az Atlanti óceánon megkezdődött tengeri csata rendkívül nagy hatást fog gyakorolni Spanyolország és Portugália magatartására. Madridban máris szokatlannul élénk a diplomáciai tevékenység.

A Bulgáriába történt német bevonulás után a német csapatok elfoglalták a kijelölt helyeket. Rövidesen még fog indulni a harc a Földközi tenger hegemoniájáért. Sok szó esik német politikai körökben azokról a hírekről, amelyek Gibraltár lázas megérősítéséről szólnak. Német vélemény szerint az erősítési munkálatok arra vallanak, hogy az angolok Gibraltár elleni támadást várnak. Algecirasi jelentés szerint spanyol reguláris csapatok, val-

A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár közgyűlése

A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár r. t. március 18-án dr. Soós István, igazgatósági elnök, polgármester elnöklete alatt tartotta meg XXXI. évi rendes közgyűlését.

Az ülés megnyitása után dr. Soós István elnök üdvözölte a részvényeseket és Fejér Ernő urat, a Magyar Nemzeti Bank helyi fiókjának főnökét, aki megjelenésével kitüntette az intézetet. Azután elnök az igazgatósági jelentés felolvasására dr. Demetrovics Elek vezérigazgatót kérte fel, mely után úgy maga, mint a közgyűlés nevében is köszönetét fejezte ki az intézet óvatossá és előrelátó vezetéseért dr. Demetrovics Elek vezérigazgatónak.

Az igazgatóság jelentése az elmúlt év eseményeinek emelkedett szellemű méltatása után, arról a nagyarányú fejlődésről számolt be, amelyen az intézet a visszaesés óta átment. A betétállomány állandó növekedése, valamint a Magyar Nemzeti Bank vizsgálóműhelyi hitelkerete módot nyújtott a pénzügyintézetnek arra, hogy a jószágállományuktól és felszereléseiktől kifosztott magyar gazdaközönségnek, a hitel nélkül állott iparos és kereskedelmi rétegek hiteligényeinek kielégítését szolgálja. Az intézet kihelyezési állománya ma már meghaladja a 2.000.000 pengőt, a pénztárkészlet és bankkövetelések 500.000 pengőt meghaladó összege élénken igazolja a pénzügyintézet kitűnő mobilitását míg az intézet igen értékes ingatlanaiiban rejlő latenciák a pénzügyintézetnek komoly értékeit mutatják.

A közgyűlés az előterjesztett zárszámadások jóváhagyásával az igazgatóság által javasolt részvényekénti 30 fillér osztalék folyósítását határozta el és a kimutatott P 50.944.69 összegű tisztaanyereség túlnyomó részét az intézet belső erősödését szolgáló tartalékalapok dotálására fordította, míg a fennmaradó P 16.290.54 összeget az új üzletét számlájára hozta át.

A közgyűlés határozattal emelte az igazgatóság azon javaslatát, mely szerint az 52.250 darab egyenként 400 lei névértékű részvények bevonása és 35.000 darab P 20.— névértékű részvény kibocsátása által az alaptőke az eddigi P 696.666.67 összegről P 700.000-re lett felkerekítve, mely alaptőke mellett több mint 600.000 P tartalék igazolja a takarékpénztár szilárd megalapozottságát.

Az intézet új alapszabályainak megalkotása után a közgyűlés új igazgatósági tagokként megválasztotta: dr. Soós István, Bartsch József, dr. Bánáss László, báró Gerliczy István, dr. Thury László és dr. Demetrovics Elek vezérigazgatót, míg a felügyelőbizottság tagjaival: Rimanóczy László, dr. Gyapay László, Bieleck József és Mezey Ferenc részvényeseket.

A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülésen az igazgatóság elnökévé dr. Soós István lett megválasztva, al-elnökül dr. Thury László. Az igazgatóság Hortli Dezső cégvezető főkönyvelőt igazgatóvá, Vargha György cégjegyzőt pedig a nagyszalontai fiók igazgatójává nevezte ki. Ugyanezen ülésen az igazgatóság az árvízkarosultak javára 500 pengő segélyt szavazott meg.

Április 1-én piros és zöld színű cipőutalványokat bocsátanak ki

A kereskedőknél és iparosoknál helyezik el az igénylési lapokat. Kijelölték a két bőrelosztó keresztény kereskedőt. Május 31-ig kijelölik az árusításra jogosultakat

Nagyvárad, Saját tud. Csütörtökön délelőtt nagyfontosságú megbeszélést tartottak a városházán az április 1-je után kibocsátandó cipőutalványok kérdésében. Az ülésen a polgármester elnököt s résztvettek dr. Laczka Sándor, a Kereskedelmi és Iparkamara titkára, dr. Dalló Gyula tanácsnok, dr. Kazik aljegyző, a közlemezési üzem vezetője és Mónus Sándor cipőgyáros.

Elsősorban a bőrelosztást végző két keresztény cipőkereskedőt jelölték ki a minisztérium utasítása alapján. A két elosztó kereskedő Szabó és társa, valamint Karajos és társa.

Április 31-ig ki kell még jelölni a két cipőelosztó keresztény kereskedőt is. Ez is igen fontos, mivel jelenleg Nagyváradon 280 cipőiparos dolgozik.

Az ülésen ezután a technikai lebonyolítást vitatták meg. A lebonyolításnál elsősorban a közönség kényelmét tartották szem előtt. A cipőkereskedőknél és az iparosoknál igénylési lapokat helyeznek el, amelyet azok a

közlemezési hivatalhoz nyújtanak be jóváhagyás végett. Az igénylést minden esetben a polgármester bírálja felül. A város és a megye területére a minisztérium bizonyos kontingenst állapított meg, tehát csak indokolt esetben adnak helyt az igénylésnek.

Aki tehát cipőt akar venni, vagy talpaltatni, az a kereskedőnél vagy az iparosnál kitölti egy igénylési lapot s azután 2-3 napot várnia kell, míg kérelmét elbírálják.

Erre vonatkozólag dr. Soós István polgármester a következőket jelentette ki:

— Természetesen, ha egy munkás és egy igazgató kérése fut be s csak egy személy óhajának tudunk eleget tenni, az föltétlenül a munkás lesz, mivel az igazgatóról föltehető, hogy van még otthon tartalék-cipője.

— Április 1-je után bocsátjuk ki a piros és zöld színű cipőutalványokat. Ezek közül a piros színű a fontosabb, mert ez vonatkozik fejelésre.

A törvényszék ötös tanácsa megkezdte Széles Gáborné nemzetgyalázási pöre tárgyalását

Nagyvárad, Saját tud. A nagyváradi törvényszék ötös büntetőtanácsa csütörtök délelőtt Széles Gáborné nemzetgyalázási bűnpéret tárgyalta. A vád is városi alkalmazásban lévő Széles Gábor — volt Selesiu Gavril — román nemzetiségű városi tisztviselő felesége, a Kormányzó Ur bevonulásakor sértő magatartást tanúsított a magyar államfő iránt. A vádat súlyosítja az a körülmény, hogy Széles Gáborné a magyar hadsereg bevonulását megelőző időkben állandóan gyárta a magyarságot és a magyar államot, a honvédség bevonulásának napján pedig Rákóczi utcai lakásának ablakát tüntetően nem díszítette fel és a legbátrabb módon juttatta kifejezésre ellen-szenvét.

A vádlott a mai főtárgyalás alkalmával rendkívül idegesen viselkedett, tagadta a terhére rótt bűnselekményt és teljes ártatlanságát hangoztatta.

A királyi törvényszék egymásután hallgatta ki a vád tanuit: Szűcs Judanna házimesternét, Takács Istvánt, a ház egyik lakóját, Kromarek Erzsébet szakácsnőt és mindenekelőtt Szűcs Gábor molnárségédet, aki ha-

tározottan kijelentette vallomásaiban, hogy Széles Gáborné az említett alkalmakkal kiköpött az utcára és indulatossan becsapta az ablakot.

Ezzel szemben kihallgatták a védelem tanuit is, akik a vád tanuinak vallomásaival homlokegyenest ellentétes kijelentéseket tettek. Izgalmas szembesítések következtek, amelyek során a védelem tanui állandóan elmentmondásokba keveredtek, úgy hogy a bíróságban az a meggyőződés alakulhatott ki, hogy a vád tanuinak állításai fedik a valóságot.

Jellemző volt Mezei Miklósnak, a védelem egyik tanujának a vallomása, aki Ungvári főelnök kérdésére ilyen cinikus választ adott.

— Annál intelligensőbb vagyok, mintsem, hogy ilyen butaságokra emlékezzem.

Az ügyész kérte a királyi törvényszéket, rendelje el mindkét tanucsoport megesketését valamint azoknak a rendőrközegeknek a kihallgatását, akik a bevonuláskor maguk nyitották ki Széles Gáborné lakásának becsukott ablakait.

A törvényszék elrendelte a nyomozás kiegészítését és az ügyész által javasolt tanuk kihallgatását.

Fényképezett március 15-én?

Felvételeit gondosan kidolgozza

MAJOR VILMA

fényképezési szaküzlete és amatőr laboratoriuma
Nagy Sándor utca 1 szám alatt. De-Ka mellett.
Tekintse meg a kirakalban a március 15-iki
riporfelvételeket.

talpalásra és mérték utáni cipőkészítésre. A zöld színű utalvány csak a kész cipőkre vonatkozik.

— A minisztérium az utalványokért illetéket állapított meg. A piros színű utalványért 20 fillér, a zöld színűért 50 fillér fizetendő.

— A minisztérium intézkedett azokra a kereskedőkre vonatkozólag is, akiket árusításra nem jelölnek ki. Ezek 1941 augusztus 31-ig kiárusíthatják készleteiket. A végleges kijelölés azonban már május 31-ig megtörténik.

Együttes ülést tartott a képviselőház pénzügyi és külügyi bizottsága

Budapestről jelentik: (MTI) A képviselőház pénzügyi és külügyi bizottsága csütörtökön délelőtt Szabó Gusztáv elnöklésével együttes ülésen tárgyalta a Német Birodalommal 1938. november 10-én kötött adóügyi pótlégyezék beicikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A kormányt a pénzügyminiszter képviselte. Az együttes bizottság a törvényjavaslatot változatlanul részleteiben is elfogadta. Ezután Szabó Gusztáv elnöklésével a Wintershall Rt. berlini cég által alapítandó Magyar Rt. részére biztosított adó és illeték kedvezményekről szóló törvényjavaslatot részleteiben letárgyalták. A bizottság ezt a javaslatot is változatlanul elfogadta.

Csere-társulata lesz jövőre Nagyváradnak?

Nagyvárad, Saját tud. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium értesítette a polgármestert, hogy március 26-án délelőtt értekezletet tartanak a minisztériumban, amelyen megvitatták a csere rendszerbe foglalt színházi társulatok helyzetét és működését.

A polgármester végleges állásfoglalás előtt ebben a kérdésben értekezletet hív össze.

Ma indulnak haza Moszkvából az 1848-ban zsákmányolt honvédzászlók

Moszkvából jelentik: (NTI) 1848-ban, a magyar szabadságharc idején zsákmányolt és a szovjetorszag kormány által nemrégiben Magyarországnak felajánlott 56 honvédzászlót az illetékes szovjet hatóságok a vörös hadsereg központi székházában ma délután adják át Kristóffy János m. kir. követ és a magyar kiküldött jelenlétében. A zászlókat azután a Moszkva és Budapest között ma meginduló közvetlen vasúti összeköttetés első vonatával indítják utnak Magyarországra. A magyar követség tisztviselőin kívül a szovjet kormány küldöttsége is elkíséri a zászlókat a határig.

Eden és Saradzsoğlu találkozója Ciprus-szigetén

Ismét elmaradt a török miniszterelnök beszéde. — Berlinbe érkezett török válasz még mindig ismeretlen

Kairó. (Reuter.) Hivatalosan jelentik, hogy Eden angol külügyminiszter Ciprus szigetén találkozott Saradzsoğlu török külügyminiszterrel.

A találkozóról kiadott jelentés szerint a két külügyminiszter megtárgyalta a külpolitikai helyzet időszerű kérdéseit és ismét megállapította a két ország külpolitikai téren elfoglalt felfogásának azonosságát.

Berlinből jelentik: (MTI.) Berlini politikai körökben megerősítették azt a hírt, hogy Inönü török államelnökhöz intézett német különüzenetre adott török válasz Berlinbe érkezett. A válasz tartalmáról nincsenek sem hivatalos, sem magán értesülések.

Istanbulból jelentik (NTI): A török parlament szerdán további három hónapra meghosszabbította az európai kerületekben és a tengerszorosok vidékén december eleje óta fennálló állapotot. Szerdán délután az ülésen, **Saydam miniszterelnök nagy költészetes beszédét várták, a beszéd azonban nem hangzott el.**

Berlin nem nyilatkozik a német-jugoszláv viszonyról

Berlinből jelentik: (MTI.) A Berlinben tartózkodó külföldi újságírók a külföldről érkező jelentésekkel és találgatásokkal kapcsolatban a német külügyminisztériumban szerdán érdeklődtek a német-jugoszláv viszony jelenlegi állapotáról. Német részről ezekre a kérdésekre nem adtak választ. A Wilhelmstrassen egyébként mindazokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amelyeket Németország és Jugoszlávia közötti viszonyra tettek fel, hallgatásba burkolódtak.

Berlinből jelentik (MTI): A Wilhelmstrassen kedden ismét kijelentették, hogy Németország érdek-

lődéssel figyeli a Görögországban angol csapatok partraszállásáról szóló összes híreket és jelentéseket, valamint az ezzel kapcsolatos eseménye-

ket. Nem következett be azonban újabb momentum azóta, amióta megállapították, hogy Németország érdeklődik az összes ilyen hírek iránt.

Határmegállapítási tárgyalások Németország és a Szovjet között

Berlinből jelentik: (MTI.) A jelenleg folyó német-szovjet orosz tárgyalások kapcsán határmegállapítási kérdésekről van szó. Ez a megállapítás a Berlinben tartózkodó külföldi újságírók kérdésére a német külügyi hivatal részéről hangzott el és hozzáte-
tték még, hogy technikai kérdésekről van szó. A szovjet-orosz nagykövét szerdai látogatása a német külügyminisztériumban egyike a szokásos látogatásnak.

Szegeden, az Alföld legnagyobb, legmagyarabb városában a külföldi filmek közül eddig a Jud Süss érte el a legnagyobb sikert

A szegedi „Uj Nemzedék”, amely tudvalegőleg nagyon közel áll dr. Glattfelder Gyula csanádi püspökhöz, a magyar katolikus írők és újságírók egyesületének fővédnökéhez, közölte az alábbi cikket. A benne leírt állapotok jellemzők általában minden magyarországi városra — Azért tartottuk közérdekűnek a leközölését. (Szerk.)

Mióta a Széchenyi Mozi vasznán nap mint nap ezer és ezer ember előtt pereget a filmművészetet — bátran mondhatjuk — forradalmasító pompás alkotás: a Jud Süss a nézők nem térhetnek napirendre az esemény fölött, a nélkül, hogy állást ne foglalnának. Az előadásokon zsúfolt nézőtér okul a film nyomán. Eddig közömbös, semleges és langyos emberek térnek észre s döbbennek rá, hogy hazánknak, s Európának, de az egész világnak is mennyire égető, husába vágó problémája a zsidókérdés. Egy ötezer év óta helterjesen szaporodó fehér, sárga s néger faji elemeket magában foglaló nép sajátos lelkületét gatlánszerű haszon-

szerzési vágyát, destruktív szellemiségét és kevés erkölcsöt tartalmazó világszemléletét, Mammonimádatát nem utolsó sorban a keresztény népek felfogásával homlokegyenest ellenkező anyagiasságát ismeri meg a néző, ha még nem lett volna elég alkalma az életben meggyőződnie minderről. Nyugodtan megállapíthatjuk: a film meglehetősen felborzolta a kedélyeket. A nagyközönség, a félrevezetett tömeg, melybe évtizedeken át sulykolta a zsidó sajtó, a zsidó színház s a zsidó film, hogy mindezek a dolgok nevetségesek, a mai kor emberéhez nem méltók — csak most eszmél. Látja, hogy Izrael a kultúra, a humanizmus, a művészet, az irodalom kisajátításával egészen a legutóbbi időkig milyen ügyesen tudta leplezni az emberiséget évezizedek óta érdeklő problémákat.

Eddig széles néprétegek értetlenül álltak szemben a zsidókérdéssel, a műveltebb osztályok finnyásan tértek ki a nagy probléma elől, hangoztatva, hogy kultúrember ilyesmivel nem foglalkozhat s a zsidókérdés csak szellemi meztelenségek, alkotmányellenes elemek kocsmai beszédtemája lehet. Ez a réteg szinte mesterségesen szigetelte el magát a kérdés ismeretétől a félt, hogy nem tartják a mai kor emberének. La már érdeklődni is mer a probléma iránt.

Annál nagyobb most az ébredés. Látják, hogy a modern, az ősi néperő forrásában megújult nemzeti szocialista Német Birodalom miként állítja a világ népei elé a zsidót a maga meztelen valóságában. Milliós és milliós ember előtt pergeti le a valóságot, millió és millió ember fülébe kiáltja: Emberek! Nyissátok ki a szemteket, lássátok és okuljatok!

Igen tanulságos a filmmel kapcsolatban szemlélet tartani a szegedi napilapok házatájékán. Ezzel kapcsolatban igen örvös lenne megállapítani: vajon miért nem foglalkoztak a Jud Sü-

ssel, illetve ha irtak róla, miért csak pár soros semmitmondó beszámolóban, a lényegre: a zsidóvonatkozásokra való mély hallgatással tették ezt? Szerény nézetünk szerint a Jud Süss műsorra-tűzésével a szegedi újságoivásó közönség széles tábora előtt sok kérdés tisztázódott. Így többek között az is melyik helybeli lap képviseli maradéktalanul a város öskeresztény magyar társadalmának érdekeit.

Ezt a filmet minden öntudatos magyar embernek meg kell néznie s egyetlen fajtáját szerető magyarnak nem szabad nyugodnia addig, míg akad olyan barátja, vagy ismerőse, aki még nem okult a film láttán.

A Jud Süss hétfőn estig bezárólag 7 napon át hozta izgalomba a Széchenyi Mozi nézőterét 28 előadásban, 16.900 látogató előtt. Ha összehasonlítjuk a leglátogatottabb filmekkel, azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az ilyenfajta filmeknek Szegeden kétszázaléknál jelentős közönségük akad.

A Hófehérkét 10 nap alatt 13.516, a Gül Babát 15 nap alatt 20.000, s a Halálós tavaszt 14 nap alatt 21.500 ember nézte végig. A Jud Süss óriási sikere nemcsak olyanokat vonzott a moziba, akik eddig nem igen voltak mozirajongók, de a környékbeli falvak a városok népe is szép számban látogatta ez alkalommal a Széchenyi Mozit. — Mindez pedig azt jelenti, hogy Szeged népe hasonló filmek műsorra-tűzését kéri.

Igy feltétlenül kívánjuk a Budapestben már műsorra-tűzött Der ewige Jude (Az örök zsidó) és a zsidó pénzfejedelm: a „Rothschild” műsorra-tűzését. Minél előbb! (v. d. dr.)

Hirdetmény

Az 1883—1892. évi születésű katonaviselt férfiak összehíráására vonatkozólag

Felhívom azon 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891 és 1892-ik évben született és Nagyvárad thj. város területén tartózkodó katonaviselt férfiakat, tehát a tisztokat, tisztességeket, altisztjeleket és legénységi állományba tartozókat, hogy összehírást végezzék **1941. évi március hó 26., 27. és 28-ik napjain** a városi katonai ügyosztálynál (városháza, II. emelet 26. sz. szoba) a következő sorrendben jelentkezzenek: **1941. évi március 26-án A—J** kezdőbetűsök, **március 27-én K—P** kezdőbetűsök, **március 28-án R—Zs** kezdőbetűsök. Nagyvárad, 1941. évi március hó 19. Gyapay, h. polgármester.

Hirdetmény

az 1941. évi pótsorozásra vonatkozólag

Felhívom Nagyvárad thj. város területén lakó azon 1920. évi születésű, valamint az 1919. évi születésű és múlt év november havában tartott fő-sorozás alkalmával alkalmatlanoknak minősített ifjakat, akik a folyó évi március hó 5., 6., 7., 8. és 10. napjain megtartott fő-sorozáson nem jelentek meg, hogy a folyó évi március hó 20-án megtartandó pótsorozáson délelőtt 7 és fél órakor a m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokság épületében (Markovits-laktanya, Horváth Miklós-ut 26. sz. a.) tisztán és józanul annál is inkább jelenjenek meg, mert meg nem jelenés esetén karhatalommal lesznek elővezetve és a törvény szigora szerint meg lesznek büntetve. Nagyvárad, 1941. évi március hó 19. Gyapay, h. polgármester.

Külföldi államok

a Budapesti Nemzetközi Vásáron

A háborús gazdasági helyzet szorosabb együttműködésre utalja az egymással baráti viszonyban élő, illetve a háborútól távolálló országokat. Kifejezésre jut ez a törekvés abban a gazdasági propagandában is, amelyet az egyes államok a háború kitörése óta a rendszerint nagyobb mértékben folytattak le Közép-Európa nevezetes árumintavásárainak keretében.

Magyarország nagyjelentőségű szerepe Közép-Európa árucseréforogalmában természetessé teszi, hogy a külföldi államoknak ez a fokozott propagandatevékenysége kifejezésre jut a magyar árumintavásárokon is. Már az 1940. évi, tehát első háború Budapesti Nemzetközi Vásáron is azt láttuk, hogy a külföld részvétele lényegesen fokozódott. Ebben az évben további fejlődését látjuk ennek a jelenségnek.

A május 2-től 12-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár iránt már hónapok óta élénk külföldi érdeklődés mutatkozik. Hatalmas nemzeti pavillon létesítését jelentette be Olaszország. Önálló épületet állítanak Szlovákia és Svájc. A közelmúltban érkezett hír a jugoszláv határozatról, mely

szerint a baráti Délsláv Királyság a tavalyinál is nagyobb építőanyagában is jugoszláv eredetű pavillont kíván létesíteni. A Német Birodalommal folytatott tárgyalás végül arra a megállapodásra vezetett, hogy a német ipar, mely igen nagyszámú, szinte minden szakmára kiterjedő kiállítóval lesz képviselve, egységes nemzeti pavillon helyett, a német gyártmányoknak a különböző magyar szakmai csoportok közé való beosztását kéri. Érdekes megbeszélések indultak meg Szovjet-Oroszországgal, amely — ha szállítási nehézségek nem merülnek fel — az idő rövidsége ellenére is orosz nemzeti pavillont létesítését tervezi. A Protektorátus cseh kormány részéről is ajánlatot kértek, miként lehetne a cseh-morva Protektorátus ipara számára alkalmas méretű nemzeti pavillont létesíteni. Az idő előrehaladott voltára és a vasárterület túlszűfoltására való tekintettel ezéven már nem kerülhet megvalósításra Svédország, Bulgária és Törökország pavilonépítkezése, amelyet az említett kormányok a jövő évi vásárookra halasztottak el.

HÁROM MAGYAR KÖLTŐ

Három fiatal költő lép a napokban a nagyváradi közönség elé. Azok közé tartoznak, akik az új magyar irodalom-politikai irók falukutató munkálkodása nyomán ismét az érdeklődés homlokterébe jutott falusi népretegek lelkét tárják fel és az új magyar népies líra megismerésével, művelésével ismét méltó helyet biztosítanak az irodalomban a magyarság legértékesebb erőforrásának, a parasztnak. Nem a népszínművek és az operettek uri följelenséggel kezelt, csupán külsőségekben megnyíló, csupán paraszti mutatók be, hanem az egészséges, nyílt, nagyváradi, de bűnösen elhanyagolt és kismánygított paraszti, a föld szerelmest, minden problémájával és szomorúságával, kendőzetlenül, harcban, úgy, ahogy csak énekelhetnek, akik a földtől indultak el, de nem tudnak, nem akarnak elszakadni tőle.

A dekádens költészet ellenhatásaként jelentkeztek ők. Nem a pesti szalonokban fogantak verseik s bár a fővárosba sodorta valamennyiüket az irodalmi élet vérkeringése, léleklében megmaradtak a szó nemes értelmében vett parasztnak, ahogyan egyikük, Sinka István mondja: „Mind a húsz körömmel belekapaszodom az üdött magyar földbe.”

Mi, erdélyiek, akiket határsorompóként el a magyar közművelődési élet új megnyilvánulásaitól, atig ismerjük őket. Most szemben állnak egyikükkel, Gellért Vilmos, aki néhány nap óta Nagyváradon tartózkodik, hogy az általános érdeklődéssel várt irodalmi estet előkészítse.

Gellért Vilmos

— Somogyi levegőt szívva nevelkedtem fel, — mesélt. — Gyermekkoromban legkedvesebb időtöltésem volt: barangolni a koppanyi vár romjai között. Kincseket kerestem ott. Nagyobb iskolás fiú koromban egész expedíciókat szerveztem a vár földalatti folyosóiba s egyszer majd ott hagytam a fogam, mert ránszakadt a boltozat, ahogy kutattunk a múlt emlékei után...

— Apám falusi hentes és mészáros volt. S az ő révén kerültem Rippl-Rónaihoz, a nagy modern festőhöz, aki a Kaposvár melletti Lonka hegyen lévő villájában töltötte abban az időben a nyarakat, ott festette legszebb pasztelljeit s — az apámnak adta el saját hízlalású sertésait... Akkoriban — második gimnázista koromban — sokat rajzoltam, festettem, a rokonság nagy jövőt jósolt nekem s nagybácsim, nagyménjeim díszes keretekben őrizték műveimet... Apám biztatására teljes művészi felszereléssel felkerestem Rippl-Rónait, kértem, hogy pró-

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés
Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.
Telefon: 19-13

bálja ki tehetségemet s fogadjon el tanítványának. Szívesen fogadott s rögtön leültem, hogy jessek valamit természet után. Egy domboldali választottam ki s másfélóra múlva jelentetem a művésznak, hogy kész vagyok. De Rippl-Rónai meglátva festményemet dühbe gurult, vörösre gyúlt arccal összetépte és földhözvágta műveimet és kizavart a villájából: „Nehogy még egyszer eszeit merj venni a kezembe.”

— Apám erre kimondta az ítéletet: „Hentesinas leszel.”

— Megkaptam a fehér kötenyt s hajnali háromkor kivitek dísznőt szűrni. De első alkalommal ájulni estem össze. Megállapították, hogy nem vagyok hentesnek való. Akkor ismét iskolába adtak. Harmadikos koromban már lapot csináltam: újságból kivágtam betűkkel ragasztgattam össze nótaszövegeket, amiket cigányoknak adtam el. De lassankint saját műveim, népdalszerű versek is belekerültek a lapba. Komoly irodalmi pályafutásom azonban negyedik koromban kezdődött, amikor, hogy a kisölképzőtör elnöke lehessenek, plagizáltam egy szép társadalomtudományi értekezést s a hatás nem is maradt el: megválasztottak elnöknek. Itt aztán — ha már hivatal van, tudomány is kell hozzá — mindenképpen tartani akartam a színvonalat s lázas igyekezettel olvastam és írtam verset és prózát egyaránt...

— Nagynehezen leérettésgiztem és banktisztviselő lettem, de két héti működésem után kidobtak állásomból, mert folyton novellákat írtam hivatalos órák alatt. Igazgatóm azonban beajánlott egy másik bankvezérhez, aki lapot alapított Szekszárdon. Nagy sikerrel tevékenykedtem itt, de a lap hamar megbukott és én felkerültem „sorhajóhadnagynak” — ahogy a sordíjas újságírókat nevezik — Budapestre.

— Két verseskönyvem csendben és nyomtalanul jelent meg, csak a Napkelet foglalkozott az egyikkel, sajnálkozásai fejezve ki amiatt, hogy Botond vezér unokájának vallom magam, ahelyett, hogy megmaradtam volna a dísznőölő késnél... Az irodalmi elismerés akkor kezdődött, amikor a népies irók egy táborba tömörültek s az „Egyedül Vagyunk” című folyóirat is megindult, amely, más hasonló célkitűzésű lapokkal együtt, a keresztény magyar népi költészet termékeit fogadta legszívesebben... Számos folyóiratban és napilapban jelentek meg verseim s a napokban hagyta el a sajtót „Se úr se paraszt” című kötetem...

Sértő Kálmán

Sértő Kálmán, a másik fiatal költő, aki a napokban, irodalmi est keretében, a nagyváradi közönség elé lép. Az ő neve már ismertebb csengésű. Őstehetség, vadzseni, ahogy mondani szokták. Mint parasztköltőt fedezték fel. Katonai szolgálatainak letöltése után gyalog ment fel Pécsről Budapestre s 16 kiló verset tett le az egyik folyóirat szerkesztői asztalára. Fellépése, értelmes beszéde, szókimondó eredetisége annyira megragadta a szerkesztőket, hogy komolyan kezdték foglalkozni a roppant versnyalábbal és csodálkozással fedezték fel szépségeit. Sértő Kálmán egycsapásra ismeretlenné vált s azóta a legkomolyabb irodalmi kö-

rök sem tagadják meg tőle az elismerést.

Katonasága idejében írta legszebb verseit. Arra, hogy ő fegyverrel is szolgálhatta népet, különösen büszke, mert — mint mondani szokta, — a legtöbb költő és író untauglich. Tudja magáról, hogy már helye van az irodalomtörténetben, de ma is azt állítja, hogy az apja hasonlíthatatlanul nagyobb költő nála, mert írt egy 1200 oldalas népszínművet, amelynek soha egy jelenetét se adták elő falusi műkedvelők sem, de ami valóságos kincsesháza a szépségeknek...

Már évek óta Budapesten él, de sehogya se bírja a fővárosi életet. Visszaszavárog falujába, de ha egy-két napra hazamegy, megint csak visszahívja őt Budapesti ragyogása. Mint egyik költőtársa írja róla: Mohamed koporsójaként lebeg a falu és a város között.

Egy időben sok pénzt keresett írással, de azért földhözragadt szegény ember ma is. Elhanyagoltan jár, szítja a kultúrát, amelybe beléscsöppent s amelyől szabadulni nem bír s gögösen viseli a művészsors nyomorúságát. Egyszer már annyira elrongyolódott a cipője, hogy már égette az aszfalt a talpát. Valaki megszánta s vett neki ajándékba egy pár cipőt. Sértő Kálmán akkor becsomagolta régi, teljesen lekopott talpú cipőjét és elküldte a kultuszminiszternek ezzel a megjegyzéssel: „Ilyen cipőben járt Sértő Kálmán 1939 nyarán.”

Mindennel kibékülne, csak azzal nem, hogy kávéházba kell járnia. Szívesebben látogatja a kiskocsmákat, ahol, szerinte, sokkal őszintébbek az emberek s neki életeleme az őszinteség.

Egyszer felcsillant előtte a meggazdagodás reménye. Expresszlevelet kapott egy vidéki atyjától, hogy sa-

ját érdekében azonnal utazzon ki hozzá. Ki is utazott: hát egy öreg ház-mester volt, aki egy láda verset tett eléje: nézze át milyen csodadolgok vannak benne. Sértő Kálmán családian jelentette ki:

— Szívesen elolvasom és meg is mondom, mit érnek ezek a versek, de az egy félesztendő munkát jelent. Ha erre az időre felezi teljes ellátásmat, megcsinálom.

De az öreg ház-mester erre nem volt hajlandó s azóta sincs Sértőnek semmiféle jövedelmező hivatala...

Sinka István

Sinka István a harmadik. Szintén „vadzseni”. Nagyszalontán született; szegény parasztesalád gyermeke. Őt érvel előlött még juhászbojtról volt, de valami titokzatos, ellenállhatatlan erő arra ösztökélte, hogy papírra vessen gondolatait. Büszke paraszti múltára s nem is akar más lenni soha. A „Tücsök” nevű irodalmi szövekezet megalakulásakor igazgatónak választották meg őt is. Mikor értesítették erről, harsány nevetésbe tört ki, végignézett magán és gúnyosan jelentette ki:

— Nem való parasztnak az igazgatói cím.

És azonnal lemondott tisztességéről. Kitűnő családapa; négy gyermeke van. A legnagyobbik fia, aki ma 16 éves, tehetségesen festget és szakértők jövők jóslnak neki ezen a pályán. Sinka István termékeny, zamatos nyelvezetű költő; minden írása a magyar néplelek megkapó megnyilatkozása. A „Vád” című könyve rendkívüli sikert aratott és nagy vitákra adott alkalmat az irodalmi életben. Legújabb könyvét, amely szintén verskötet lesz, most írja, „Fekete juhász” címmel.

Ezeket a fiatal tehetségeket ismerheti meg Nagyvárad közönsége személyesen is március 28-án, a Kereskedelmi Csarnok dísztermében, ahol költői termésük legjavát fogják bemutatni.

JÁVOR BÉLA.

Mailáth Gusztáv erdélyi püspök siremlékének ünnepies felavatása

Budapestről jelentik: (Magyar Kurir) Egy esztendeje annak, hogy gróf Mailáth Gusztáv Károly érsek, erdélyi püspök, aki annakidején a Regnum Marianum Egyesület alapítója volt, elhunyt. Az évforduló alkalmából híalás és kegyeletos ünnepség keretében avatták fel azt az emlékművet, amelyet a Regnum Marianum kápolnájában levő sír fölött Urbányi Vilmos építőművész és Vágó Gábor szobrászművész együttes alkotása gyanánt állítottak fel. Az emlékmű a kápolna evangéliumi oldalán kifejezően állítja oda a nagy püspök alakját, aki mindig áldó munkát végzett az élet minden terén.

A siremlék felavatására igen nagy-számu közönség jelent meg amelynek soraiiban voltak a család tagjai kivül mindazok, akik képviselték azokat az intézményeket és szervezeteket, de az irányzatokat is, amelyeknek a megalapításában és elindításában Erdély nagy püspöke vezető szerepet töltött be. Természetesen képviselve volt a most már visszatért Erdély is egyházi és világi vonatkozásban igyaránt. Az ünnepséget a Regnum Marianum

cserkészzenekara nyitotta meg, amely Erkel Ferenc Gyászadalát adta elő, — majd Schvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök mondott emlékbeszédet, amelyben a Bölcsesség Könyvének idézetéből kiindulva mutatott rá arra, hogy milyen maradandó értékű az igazak halála.

— Ilyen igaz ember volt a néhai Mailáth püspök, aki a Regnum Marianum révén az ifjuság nevelője, mint vándorpüspök, az egész ország nevelője és az igazi Regnum Marianum kialakítója volt.

A siremlék megszentelése után ének-és zeneszámok következtek. A Szent István Bazilika férfikara Harmat Artur vezetésével és Pécsi Sábastyén orgonakiséretével működött közre.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Hitelt kapnak az erdélyi szállótulajdonosok

Budapestről jelentik: Az erdélyi fürdők és gyógyhelyek rendezése tárgyában állandó tanácskozások folynak. — Legutóbb Marosvásárhelyen Bíró István országgyűlési képviselő elnöklésével tartották az erdélyi fürdőszövetség megalakításának céljából értekezletet. Ezen résztvevett Budapestről Hefty Imre felsőkereskedelmi iskolai tanár is. Az értekezleten Bíró István bejelentette, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal megállapodás jött létre Eszerint a kisebb szállodatulajdonosok penziók részére kedvező feltételek mellett hitelt folyósítanak. Az évi kamatot öt százalék lesz, annuitásra pedig az első évben 10, a következő években pedig 20 százalékos összeget kell törleszteni.

Súlyos vasuti katasztrófák

Bordeauxnál személyvonat és tehervonat rohant egymásnak — Dreispitznél kisiklott egy villamosvonat — Négy halott, sok súlyos sebesült

Párizsból jelentik: (NTI) Bordeaux közelében négy halált és 30 sebesülést okozó vasuti szerencsétlenség történt. A pessapi pályaudvarra egy személyvonat befutása után egy tehervonat helerohant a személyvonat hátsó kocsijába. A személyvonat utasainak a pályaudvaron lévő német katonák nyújtottak első segélyt és a német védő sebesültszállító gépkocsijai szállították a sebesülteket kórházba.

Berlinből jelentik: (NTI) Dreispitz közelében téves váltóállítást következtében egymásnak ment két villamosvonat. A két motorkocsi valóságos egymásba furdott. A szerencsétlenség következtében 20 ember megsebesült, közülük 12-nek az állapota súlyos.

Százéves a Természet-tudományi Társulat

Budapest, a MOT jelenti: A magyar királyi Természet-tudományi Társulat szerdán tartotta 100-ik működési évének közgyűlését. Ünnepi díszoklevéllel tüntették ki azokat, akik 50 éve tagjai a társulatnak. A legnagyobb tudományos kitüntetés, a Szily-éremet Zimmermann Ágostonnak, a világszerte ismert anatómus kutatónak ítélte oda a társulat.

Olasz-jugoszláv gazdasági jegyzőkönyvet írtak alá

Budapestből jelentik: (MTI) gazdasági bizottság jegyzőkönyvet írt alá az olasz-jugoszláv áruforgalom és fizetés szabályozásáról. Olaszország nem korlátozta Jugoszláviába irányuló áru szállításait, sőt az új megállapodásban a textil, nyers és félkész termékek tekintetében fokozottabb tételeket biztosít. Az új egyezmény tágabb és kedvezőbb kilátásokat nyújt az egész olasz-jugoszláv áruforgalom számára.

Románia új berlini követe a Führernél. Berlinből jelentik: (NTI) Hitler vezér és kancellár Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében fogadta az új kancelláriai palotában Bossy új berlini román követet, aki megbízó levelét nyújtotta át.

Hazugságokkal korbácsolják fel Amerika hangulatát

Az Egyesült Államok hadbalépése már befejezett tény. — Az amerikai sajtó csak az „epizódot” várja, mely megindítja a tényleges háborút

Rómából jelentik: (MTI) Gayda a Giornale d'Italia-ban mint befejezett tényről ír az Egyesült Államok háborús beavatkozásáról. Amerika egyre jobban leveti álarcát, ami kitér az amerikai sajtó hangjától is. A New York Sun például azt írja: Nem hiszünk, hogy volna még valaki, aki ab-

ban a hitben ringatná magát, hogy nem állunk háboruban. Most már csak egy kis epizód hiányzik, ez incidensek pedig a legnagyobb feszültségek pillanatában szoktak bekövetkezni. Ha egy amerikai hajót elsüllyesztenek, vagy megtámadnak, teljes erővel akcióra lépünk.

Berlinből jelentik: (NTI) A Nachtausgabe foglalkozik Churchill miniszterelnöknek a Zarándok-Klubban mondott beszédével. Washingtonban az angolok megsegítésére nyújtandó 7 és fél milliárdos kölcsön keresztül hajszolása érdekében a képviselőháza gyakorolt nyomásával. A lap ezzel kapcsolatban így ír:

Az Egyesült Államokban a hangulatot hazugságokkal korbácsolják fel. A lap szerint Churchill a legvakmerőbben hazudozik az amerikaiaknak.

Ugyanakkor a német tengeri erőknél az Egyesült Államok partjai felé történt állítólagos hatalmas méretű előnyomulásáról közölt híreket Amerikával. Ezeket a hazugságokat Halifax hivatalos formában hozta a felderítő tudomásra. Az azt bizonyítja hogy a brit plutokrácia az 1941-es évben magára van utalva és sürgősen pénzre, munkaerőre, de mindenekelőtt hajóra van szüksége.

Mit jelent a Baross Szövetség?

Magyarország legnagyobb egyesületének nagyváradi szervezkedése

Nem elég egyszer megírni, nem elég egyszer megmagyarázni, hogy a magyar keresztény kereskedelemnek és iparnak a Baross Szövetségben van a helye. Harsonaszóval kell ezt kihirdetni, hogy minden tévovázó és aggodalmaskodó ráeszméljen arra, milyen utat kell követnie nemcsak saját boldogulása, hanem a keresztény magyar ipar és kereskedelem jövője érdekében is. Mennydörögni kell a szónak, hogy meghallják a műhelyek mélyén és az üzletek belső irodáiban is: csak az a magyar kereskedés boldogul igazán, áll jövő előtt és nem kell félnie váratlan meglepetésektől, amelynek tulajdonosa, alkalmazottja a Baross Szövetségben tömörült.

Nem hiába vette nevét Magyarország legnagyobb egyesületi szerve Baross Gábor vasminisztertől. Alapja, célkitűzése: fényesen csillognak, mint az acél és erősek, mint az öntött érc. Ezt a nagy és egyre erősödő egyesületet 1919-ben hozta létre a keresztény magyar ipar és kereskedelem szervezkedése. Huszonegy év alatt ez a szervezkedés kiterjedt az ország egész területére s ma már nincs olyan magyar város, vagy község, ahol a Baross Szövetség áldásos működésének a hatása nem mutatkoznék, mert nemcsak a termelő és kereskedő osztályt öleli magába, hanem a fogyasztó közönséget is. Erre szükség is volt, mert hiszen a termelő közvetítő kereskedelem és fogyasztó vásárló nélkül semmiképpen sem boldogulhat.

Huszonegy év előtt, amikor mi a trianoni Magyarország összeomlása után rabságba kerültünk, kezdte meg a Baross Szövetség a keresztény Magyarország a termelésnek és a termékek elosztásának keresztény szelvényben való megszervezését és támogatását. Ma már a Baross Szövetség a keresztény Magyarország

egész közgazdasági életét jelenti: a nemzeti érdekek szolgálatába állítja az ipart, az üzleti érdekeket a tisztesség hagyományainak megőrzése mellett érvényesíti és a keresztény magyar kézből eredő hazai iparokkék vásárlására buzdítja és szoktatja a közönséget; megbecsülést és gyarapodást biztosítva iparunk és kereskedelmünk számára.

Az iparnak és kereskedelemnek, hogy érvényesülhessen: piacra van szüksége. Ezért volt szükség a fogyasztó közönség megszervezésére is. Hányszor hallottuk meggyőződéses keresztényektől, hogy csak azért vásárolnak zsidó boltban, mert ott jobb és olcsóbb árut kapnak. A Baross Szövetség ezen az állapoton is igyekezett az anyag elosztásával, az árak tartásával segíteni. A Baross-boltokban prima árut kapni igen olcsón s ezzel máris olyan piacot teremtettek a Baross Szövetségbe tömörült üzletek számára, amely a külföldi felvevő piacot is hivatott pótolni. De ezeken túlmenően, a Baross Szövetség iparos és kereskedő tagjainak nemcsak erkölcsi, de anyagi támogatást is nyújt, a Szövetségbe tömörült pártoló tagoknak pedig vásárlásaiknál megfelelő kedvezményeket biztosít.

Mindezeket azért hangsúlyozzuk, mert a Baross Szövetség nagyváradi fiókjának szervezése most van folyamatban. A nagyváradi Baross-fiókra különösen nagy szerep vár, hiszen ebben a városban a hajdan erős keresztény kereskedelem és ipar csak most kezd magához térni a húszszázéves kábultságból és szinte teljesen szervezetenül áll. Ezért is nagy hivatás vár a Baross Szövetségre Váradon: hogy talpraállítsa és fejlődésképesé tegye keresztény kereskedelmünket.

A szervezkedés munkáját élénk figyelemmel fogjuk kísérni.

(H. Ö.)

Milánóból jelentik: (Stefani) A Corriere della Sera „Észak Dél ellen” című cikkében megállapítja hogy ugy látszik, Észak-Amerika megkíséri zaklatásait Dél-Amerika ellen, mint 20 évvel ezelőtt. Rooseveltné megválasztásának célja az amerikai földrész teljes meghódítása volt. Az elnök most felhasználja az európai háborút arra, hogy beleártsa magát a latin-amerikai népek ügyébe és hatalmába kerítse Dél-Amerikát.

Newyorkból jelentik: (NTI) Mint az Associated Press Londonból jelenti, az angol földművelésügyi miniszter beszédében közölte, hogy az angol földművelés jelentékeny számú állatállományt vágnak le takarmányhiány miatt.

Az amerikai elnök elhagyta Washingtont

Washingtonból jelentik: (NTI) Rooseveltné elnök szerdán elhagyta Washingtont. Az Associated Press szerint lehetséges, hogy Floridában hajóra száll és a déli vizeken halászattal tölti szabadságát. Utjára elkíséri a belügyminiszter, az igazságügyminiszter, valamint Harry Hopkins az elnök személyes barátja is.

Amerika a katonaságra bizza a hadiszállításokat az egyre fokozódó sztrájkmozgalmak miatt

Newyorkból jelentik: (Stefani) Tekintettel az állandó sztrájkmozgalmakra a katonai hatóságok elhatározták, hogy a hadseregre bizzák a hadiszállításokat, ha a munkaadók és a munkások 24 óra alatt nem rendezik a vitás kérdéseket.

Oaklandból jelentik: (NTI) CIO szakszervezet köteléklébe tartozó munkások a Chevrolet autógyárban és Fischer-félváz készítőgyárban abbahagyták a munkát, mire a két gyár beszüntette üzemét. Galvestoneban 2000 munkás sztrájkja miatt tíz hajó javítási munkáját abba kellett hagyni, öt másik hajó javítását nem tudták elkezdni.

Newyorkból jelentik: (NTI) A bostoni haditengerészeti hajógyárban több robbanás következtében megszakadt a munka. 60000 munkás egyelőre nem dolgozhatik. A robbanás oka és a kár mértéke még ismeretlen.

Washingtonból jelentik: (Reuter) Az Anglia megsegítésére irányuló négy milliárd dolláros kölcsönjavaslatot a képviselőház elfogadta. A javaslat csütörtökön kerül a szenátus elé.

Berlin nem tartja fontosnak a Salazar-Hoare megbeszélést

Berlinből jelentik: (MTI) Berlini politikai körökben nem tulajdonítanak nagyobb politikai jelentőséget annak a megbeszélésnek, amelyet Salazar portugál miniszterelnök és Hoare angol nagykövet folytattak. Semmi jel nem mutat arra, hogy változás állana be Portugália semleges magatartásában, annál kevésbé, mert a portugál hivatalos nyilatkozat hangsúlyozza, hogy Lisszabon fenn akarja tartani szigorú semlegességét.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Rostatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

**GHIKA GYÖRGYÖT CUBARA
RENDELTEK KÖVETI MINŐSÉG-
BEI.** Budapest, a Magyar Távirati
Iroda jelenti: A Kormányzó Ur öfő-
méltósága a külügyminiszter elöter-
jesztésére Ghika György rendkívüli
követ, meghatalmazott miniszteri
címrel felruházott elsőosztályú fő-
konzult, a washingtoni magyar követ-
ség vezetőjét Cuba köztársaság terü-
letére követi minőségben megbízta.

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

Uj magyar konzul Aradon. Bukarest-
ből jelenti: Mint a hivatalos közlöny
és több napilap közli Magyarország
új aradi konzuljának, Lora Tibornak,
Bihar, Arad, Temes, Torontál és Hu-
nyad megyék területére a román kor-
mány a működési engedélyt megadta.

**FELHÍVÁS A HUSIPAROSOK-
HOZ.** Értesítjük a húsiparosokat,
hogy március 23-án, vasárnap dél-
eltől 11 órai kezdettel a szakosztály
tisztújító közgyűlést tart, amelyre a
szakma körébe tartozó összes iparoso-
kat meghívja az Ipartestület Elnök-
sége.

**GYŪJTENI KELL A TEXTILHUL-
LADÉKOT.** Budapestről jelenti a
MTI: A Budapesti Közlöny csütör-
töki száma közli az iparügyi minisz-
ternek a textilhulladék gazdasági bi-
zottság felállítására tárgyában kiadott
rendeletét.

**Öt letartóztatás valutaüzérkedés
miatt.** Budapestről jelenti: Barothy
Pál kir. főügyész, a budapesti királyi
ügyészség elnöke, az alábbi hivatalos
közlést adta ki egy valutaüzéréről:
„A budapesti kir. ügyészség valutaosz-
tálya Rézmóvics Zelmán Mózes tar-
ackózi születésű, 29 éves, izraelita
nős, kereskedőségű (atyja: Viktor,
anyja: Basch Malvin) és Róth Simon
felsőszécsi születésű 42 éves, izraelita,
nős, volt román segédjegyző (atyja: Sá-
muel, anyja: Hermann Ernesztin) ko-
lozsvári Hoffmann Zoltán romellie
születésű, 41 éves izraelita, nős fake-
reskedő (atyja: Dávid, anyja: Hersko-
vits Regina) gyulai, továbbá Tancza
Demeter feleki születésű, 46 éves görög
katolikus, nős, földműves, (atyja: Fül-
öp anyja: Koszta Todorika) és Nyi-
kora János feleki születésű, 28 éves,
nős, földműves (atyja: László, anyja:
Muresán Anisza) kolozsvári lakosok
ellen fizetési eszközökkel való vissza-
élés büntetése miatt az előzetes letar-
tóztatást elrendelte, mert Kolozsvárott
1941 február 26-án 45.400 lei-jel üzér-
kedtek. Gyanúsítottak az előzetes le-
tartóztatás ellen felfolyamodást jelen-
tettek be. A nyomozás folyamatosan
van.”

* Zilahy irodalmi értékű filmreme-
ke, a KÉT FOGOLY parádés szereposz-
tásban: Bajor Gizli, Jávor, Csontos, Raj-
nay, a biztos siker záloga... A magyar
filmek között is kimagasló művészi
csemény... A filmet bemutatja a Bel-
városi Mozgó.

**Vendéglátóipari munkások közgyű-
lése.** A Nemzeti Munkaközponthban tö-
mörült Vendéglátó ipari munkások
szakcsoportja Nagyvárad, ezután érte-
síti az összes tagjait hogy 1941. már-
cius 21-én, pénteken délután fél 4 órai
kezdettel igen fontos rendkívüli köz-
gyűlést tartunk a Szent János utcai
Munkásokonthon termében. Felkérünk
minden egyes vendéglátó ipari munka-
vállalót, hogy a saját érdekében a
fent jelzett időben pontosan megjelen-
ni sziveskedjenek. A vezetőség nevében
Kövessy Géza csoport ügyv. titkar.

**Életfogytiglani fegyházra ítelték a
bátosi rablőgyilkost.** Marosvásárhely-
ről jelenti: (MTI) Az iteni törvény-
szék kedden hirdetett ítéletében élet-
fogytiglani fegyházra ítélte Duldner
Vilmos bátosi lakost, aki 1940 május
6-án meggyilkolta és kirabolta Hartig
Mária nevű vadházastársát. Az ítélet
jogerős.

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

Olasz és görög sebesültek kicserélése.
Djevdjeliből jelenti: (MTI) A djevdjeli
görög-jugoszláv határállomáson szef-
dán kicseréltek 289 olasz és 11 görög
súlyosan sebesültet. A cserét Hójjá
Pál dr. törzsorvos, a magyar kormány
kiküldöttje intézte.

A „Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

Valóban elmondhatjuk, hogy vá-
rosunk egész társadalmá összefogott
az árvizkárosultakért. Megmozdult
a város szíve és most már elmond-
hatjuk, hogy aki kimarad gyűjté-
sünkől és máshol sem jelentkezik,
az tulajdonképpen önmagát kizárja
ki az áldozatos hazafiai érzés nagy
magyar közösségéből.

Van ebben a városban sok üres
szószátyárság, sok nagyhangú öndí-
cséret, önméltóság, az igaz. Sok elszó-
morító jelenségnek voltunk a tanúi
és leszünk még a jövőben is. Nem
kell rámutatnunk, hogy miért és kik
részéről. De van itt áldozatos tett is,
tett, amely mindennél ékebben be-
szél. Egymásután jelentkeznek az á-
ldozatkészség hősei, azok, akik soha-

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

sem szerettek szerepelni. Annál in-
kább azonban tenni, csöndben és
anélkül, hogy azért majd jutalmat
követeljen valakitől.

Brösztel Lajos apát... a tőle
megszokott szerénységgel hozott be
100 pengőt az árvizkárosultaknak.
Igy tett ő mindig, ahányszor valahol
szükség, nyomor ütötte fel a fejét és
áldozatra hívtuk fel a város közön-
ségét. Köszönetességé vált hűkezű-
sége, jó szíve, szerénysége és derűs,
napsugaras lelkiállása. Isten áldja meg
és legyen még nagyon sokáig példá-
adó egyénisége városunknak.

Brösztel Lajos mellett felsorakoz-
nak a We-Ego cipőgyár munkásai
színtén 100 pengős adományukkal.
Mélto tagjai ők Nagyvárad magyar
munkástársadalmának, de méltó tag-
jai a „Favorit” cipőgyár munkásai is,
akik 84 pengő 20 fillért küldtek be,
gyűjtésük eredményeként. Mind olya-
nok, akikről szoborba lehetne önteni
a magyar munkás alakját. Isten se-
gítse meg őket, hogy megérjék mé-
lyebben a szociális élet kialakulását.

Az Egyesült Bank 150 pengőt kül-
dött be szerkesztőségünkhez. Hálás
színnel köszönjük az árvizkárosultak
nevében. Adja Isten, hogy a jó példa
sokakat indítson követésre.

Eddigi gyűjtésünk	5166.05 P
Ujabb adományok:	
Brösztel Lajos apát-kanonok	
Nagyvárad	100.— P
Nemzeti Munkaközponthba tö- mörült We-Ego cipőgyár munkásai, Nagyvárad	100.— „
Bémer-téri Cikrászda, Nagyvárad	5.— „
Fekete Böbi, Nagyvárad	1.— „
Fekete Laci, Nagyvárad	1.— „
Fekete Ilus, Nagyvárad	1.— „
Egyesült Bank Nagyvárad	150.— „

A Favorit Cipőgyár mun-
kás által az árvizkárosultak
javára gyűjtött összegek:
Troszt József 5, Dányi János
5, Erdélyi István 5, Domokos
Pál 5, Dombi Lajos 5, Muzsai
Sándor 2, Schön Lajos —50,
Stankovits Zsigmond 1,
Szűcs László 1, Pucován Ja-
nos 1, Barca Rozália 1, Bánk
Sándor 3, Kajtor Ferenc 1,
Dézsi József 1, Miklós Sándor
1, Kremz Béla 1, Papp Ferenc
1, Szoboszlai Lajos 1, Deák
József 1, Török Lajos 1, Pék
István 2, Deák Julianna 2.50,
Kósa Ferenc 1, Dobrai Gusztáv
1, Kalmár Sándor 2, Auer
Etelka 1, Auer Rózsika 1, Ba-
logh Ági 1, Nagy Zsuzsi 1,
Friedmann Sándorné 1, Nagy
Józsefné 1, Ambrus György-
né 1, Blau Sándor 1, Dombi
József 5, Feuerstein Béla 2,
Majori Ferenc 3, Zahari Já-
nosné 1, Papp Margit 1, Biró
Mária 1, Olári Böske 1, Aili-
más Böske 0.50, Várdaj Ma-
tild 1, Tarsolyné —50 Nikita
Mária —50, Friedmann Sán-
dor 1, Moskó Ignác 1, Berkes-
sy Béla 1, Papp Gábor 1, Ber-
kessy József 1, Keszler Klári
—50, Zima Anna —50 Zima
Böske 1, Morvai Ilona 1,
Papp Margit 1, Füredi Rózi
1, Zsák Ida —70, összesen
84.20 „
Összesen 5608.25 P

Az Egyesült Bank közölte még ve-
lünk, hogy ugyancsak az árvizkárosul-
tak javára a hozzánk juttatott össze-
gen kívül ugyancsak 150 pengőt a Ke-
reskedelmi Csarnok által rendezett
gyűjtésre is adakozott.

Hóman Bálint a „Mátyás király” című mű terjesztéséről

Hóman Bálint vallás- és közokta-
tásügyi miniszter a következő nyilat-
kozatot tette:

— Tudomásomra jutott, hogy a
Franklin Társulat kiadásában megje-
lent Mátyás király című művet, amely
a többi között gróf Teleki Pál minisz-
terelnök urtól is tőlem is közöl egy-
egy tanulmányt, az egész ország terü-
letén de különösen a visszacsatolt ke-
leti és erdélyi országrészekeken egyes
könyvügyönkök főleg a tanszemélyzet
tagjai között azzal a megjegyzéssel
terjesztik, hogy a könyv terjesztésének
eredményéről hoztam fogantatás majd je-
lentést tenni. Ezzel az eljárással jogta-
lanul igyekeznek a könyv megvásár-
lására a tanszemélyzetet befolyásolni,
mert azt a látszatot keltik, mintha a
mű megvásárlását a tanszemélyzet ál-
tal kívánatosnak tartanám, sőt úgy
tűntetik fel a dolgot, mintha a mű
megvásárlása a tanszemélyzet tagjaira
nézve bizonyos előnyöket, nemvá-
sárlása pedig esetleges hátrányokat
jelenthetne.

— Kétségtelen, hogy ez az eljárás
megtévesztésre alkalmas és nemcsak
az üzleti tisztességet sérti, hanem bün-
cselekmény gyanújára is utal. Eppen
ezért megtettem a megfelelő intézke-
déseket, hogy ezzel az ügyvel az illeté-
kes hatóságok is foglalkozzanak. Szük-
ségesnek tartom ez alkalommal is
nyomatékosan hangsúlyozni, hogy nem
engedhetem meg a tanszemélyzetnek a
könyvek vásárlásánál, vagy megrende-
lésénél történő bármilyen befolyáso-
lást. Sem ezzel a könyvvel, sem más
könyvvel kapcsolatban senkinek nem
adtam felhatalmazást arra, hogy a
könyv terjesztésénél reám hivatkozzék.
Minden ilyen állítás tehát visszaélés
és ezért felhívom a közönséget, de kü-
lönösen a tanszemélyzetet, hogyha ilyen
vagy ehhez hasonló esetet tapasztaltak
a rájuk jogtalanul hivatkozó könyvter-
jesztőt haladéktalanul adják át az il-
letékes rendőr, vagy esendőrhatóság-
nak.

**HUSMÉRGEZÉS KILENC EMBER
HALÁLAT OKOZTA.** Belgrádból je-
lentik: (NTI) Horvátországban egy
tanyán 9 ember meghalt romlott ser-
tészús fogyasztása miatt bekövetke-
zett húsmérgezésben

Zilahy: Két fogoly Belvárosi mozgó.

Rablőgyilkosság Üröm községben.
Budapestről jelenti: (MOT) Üröm
községben, az állomástól mintegy 300
méternyire, kis kétszobás konyha nél-
küli lakásban csütörtökön reggel hol-
tan találták Huszár Ferenc 83 éves
pénzügyi segéd tisztet, aki egyébként
nyugalmozott rendőr. Fejét teljesen
szétrombolták egy fa aprításra hasz-
nált tönkkel. A gyilkosság nagy izgal-
mat keltett a községben, ahol azt gon-
dolják, hogy rablőgyilkosság történte-
tett. A szobákat felforgatták. A meg-
gyilkolt gazdag ember volt, de olyan
zsugori, hogy a népkonyhám étkezett.
Széleskörű nyomozás indult a gyilkos
kézrekerítésére.

Ami a virágnak, a napfény,

az a SZARAZ ARCNAK a „STELLA” KREM

FARKAS-féle

kapható Farkas István „APOLLO” drogériájában
Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/b

Belvárosi mozdó

Két fogoly

Zilahy Lajos regénye filmen.
Bajor Gizi Agay Irén Jávör, Csontos, Rajnay, Bilicsi stb.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA (volt Dorian) MA

Beata és az ördög

a magyar filmgyártás lejjebb remeke
Főszerepben: Szörényi Eva és Páger Antal

Az APOLLOBAN Megszóltak az

Elnémult harangok

Kiss Ferenc, Lukács Margit, Nagy István.
égető aktuális filmóriása.

A nagyváradi munkásság selyem zászlót ajánlott fel az EMSzO-nak

Egyre több munkás csatlakozik az EMSzO-mozgalmához

Először nem mertünk nagy reményeket fűzni az Emszo mozgalom nagyváradi terjeszkedéséhez, mert úgy láttuk, hogy ezt az olyan erősen megméltelyezett váradi társadalmat talán már senki és semmi nem tudja felrázni abból a közönyből és rosszindulatú elzárkózásból, amely minden olyan gondolat iránt megnyilvánult, amely szakítva a zsidó-liberális gondolkodással — egy új testőri megértésen alapuló szociális Magyarországot felépítését akarja. Nehéz volt elképzelni Nagyváradon egy olyan mozgalomnak a sikeres működését, amely a keresztényi igazságoknak a gyakorlati megvalósítását akarja.

Nem lehetett sikert remélni, mert Várad zsidói gondoskodtak arról a huszonkétéves megszállás alatt, hogy a felszabadulás után is a város lelke az ő hatásuk alatt maradjon továbbra is.

Az azonban most, hogy az Emszo mozgalom útjára indult jóleső örömmel állapíthatjuk meg, hogy nincs még elveszve minden. Vannak még ebben a városban is emberek, akik szívvel-lélekkel várják az új szociális Magyarországot eljövételét és nemcsak várják, hanem dolgoznak is érte. Az egyetlen szépséghiba talán csak az, hogy ezek az emberek túlynyomórészt az „alacsonyabb osztályból” kerülnek ki. Gyárímunkások, napzármások, ipárosok. De ez nem baj. Mert azért a világot küzdenek, amelyik felemeli őket ebből a sorból és a magyarságuk jogán egyenrangúvá teszi őket azokkal, akik az „alacsonyrendűségükkel” szemben a „felső tízszemlék” tartják magukat.

Szinte meglepő az az érdeklődés, ahogy napnap után jönnek emberek az Emszo irodájába és ismerőseiktől hallott tájékoztatásokra hivatkozva, bővebb felvilágosítást kérnek az Emszo céljairól és működéséről. De nemcsak egyes emberek, hanem az egyesületek képviselői is egymásután jelentik be csatlakozásukat és kérik, hogy az eddigi szétforgácsoltott keresztény munkásegységeket egyesítsék az Emszoban. Az Árpád Vezérúton levő Turul selyemszövő üzem munkásai felajánlották az Emszónak azt a zászlót, amelyet az egyik munkásnő még a román megszállás alatt éjszaka titokban készített. Természetesen az Emszo vezetősége örömmel fogadta az ajándékot és elhatározta, hogy a csatlakozott egyesületekkel karöltve rendezendő kulturdélutánon fogják a zászlót felavatni. A zászló nekéz időkben mindig egyesítette a magyarságot. Ma is nehéz időkben élünk, a trianoni rablánc letörése után ez a zászló lesz az, amely a lelki rabságból felszabadulni akaró Nagyvárad keresztény dolgozóit egyesíti.

„Tüze vizre vigyázzatok...”

A közönség érdeke a 75 éves, ujjáéledő önkéntes tűzoltóság támogatása

A román uralom a nagyváradi Önkéntes Tűzoltó Testület működését beszűntette

A Nagyváradi Önkéntes Tűzoltó Testület 1866-ban alakult, tehát ma már 75 éves multra tekinthet vissza.

A Nagyváradi Önkéntes Tűzoltó Testület volt tisztjei, legényeje — meg erősödvé a testületbe ujonnan belépő tagokkal — a felszabadulás első percétől fogva tömörültek az 1884. évben felavatott testületi zászló alá. Az ujjáéledt testület első ténykedése a tűzoltói ideált jelképező zászló ujjászentelése és a testület időközben kidőlt nagynevű vezetői sírjánál való tisztelgés volt.

A tűzrendészeti törvény — 1936. évi X. t. c. alapján megszervezett városi hivatásos tűzoltó testület és mentőállomás mellett az önkéntes tűzoltó testület működésére is szükség van.

A tűzoltóságok jelentősége a mai viszonyok mellett és a légoitalom terén reáharuló feladatok folytán megnövekedett. Míg korábban a tűzoltó — a béke katonája volt — ma már a nemzeti értékek, a polgárság vagyon és életbiztonsága mellett, magasabb nemzeti célokat, honvédelmi érdekeket is szolgál. A tűzoltóságnak nemcsak a tűzoltás a feladata, hanem, mint kárelhárító műszaki alakulat szerepel és mint ilyen a légoitalom egyik legfontosabb szerve. Végzi a tűzoltást, első segélynyújtást és mentést, műszaki mentést és gázvédelmet.

A város hatósága a törvény alapján reáharuló feladatok keretében a hivatásos tűzoltóság szervezése, felszerelése beszerzése és korszerű új tűzoltólaktanya, mentőállomás létesítése érdekében súlyos anyagi áldozatokat hoz. Az önkéntes tűzoltó testület mely a

multban a polgárság, az intézmény barátainak áldozatkészségéből fejtett ki országosan is elismert működést, ma újból a város közönségének áldozatkészségéhez fordul.

Kénytelen ezt annál is inkább tenni, mert a testületnek ma vagyona, vagy jövedelme egyáltalán nincs.

A világháború alatt készpénz vagyonát 18.600 arany koronát magyar hadikölcsönkötvénybe fektette.

A szomorú emlékü roman uralom nemcsak felosztatta a testületet, hanem annak egyenruha és felszerelése vagyonát fillérekért elherdálta.

A magyar jogszabályok értelmében Nagyvárad városában 24 tiszt és 300 főnyi legénységből álló önkéntes tűzoltó testület — egyben mentői és légoitalmi alakulatot — is kell szervezni fenntartani és felszerelni.

Hisszük, hogy Nagyvárad közönsége is megérti azt az áldozatos munkát, melyet az önkéntes tűzoltó testület a multban önzetlenül kifejtett és a jövőben is kifejtetni szándékozik.

Felkérjük a város közönségét, hogy a multban tapasztalt támogatását ne vonja meg a testülettől és annak működését — akár, mint alapító, akár mint pártoló tag — támogatni sziveskedjék.

Alapító tagként — az alapszabály 15. paragrafusában értelmében — az vehető fel, aki a testület részére egyszer s mindenkorra legalább 200 pengőt fizet. Pártoló taggá az vehető fel — az alapszabály 16. paragrafusában értelmében — aki a testület részére évi 6 pengőt fizet.

A gyorsfegyvernem honvédeinek szolgálati idejét meghosszabbították

Honvédelmi miniszteri körrendelet három évi tényleges szolgálati időt ir elő a gyorsfegyvernem valamennyi alakulatánál. A rendeletben a honvédelmi miniszter a honvédelemről szóló törvényben kapott felhatalmazás alapján emeli fel három évre a gyorsfegyvernem csapatneimeinél — tehát a luszároknál, kerékpárosoknál, gépkocsizó gyalogságnál és páncéljárműves csapatoknál a tényleges szolgálati idejét. A rendelet még kimondja azt is, hogy a gyorsfegyvernem alakulatainál jelenleg második szolgálati évét teljesítő sorlegénység a két évi tényleges szol-

gálati idő letelte után nem szabadsághozható, hanem még egy évig összesen tehát három évig köteles szolgálni.

A gyorsfegyvernem, a korszerűsített lovasság új elnevezése. Ehhez a fegyvernemhez a huszárok, kerékpárosok, gépkocsin szállított gyalogság és a páncéljárművesek tartoznak. A gyorsfegyvernem valamennyi katonájának égszinké a hajtókája.

A három évi szolgálati idő bevezetéséről szóló rendelet a Honvédségi Közlöny március 18-iki számában jelent meg.

Hétfőtől jegyre adják a finom lisztet és buzadarát

Budapestről jelentik: (MOF) A főváros közlekedési ügyosztálya felhívta a város lakosságának a figyelmét, hogy március 24-től kezdve a finom buzalisztet és buzadarát az üzletek csak lisztjegy ellenében szolgáltatják ki. Egy szelvényre 20 deka lisztet vagy buzadarát szolgáltatnak ki.

Aláírták a magyar-olasz légiforgalmi egyezményt Ujabb kapcsolatok az olasz és magyar aviatika között

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A mult év nyarán Rómában letárgyalta magyar-olasz légiforgalmi megállapodást szerdán írta alá Varga József m. kir. kereskedelmi és közlekedésiügyi miniszter magyar részről, olasz részről pedig Talamo márkai budapesti olasz követ. A megállapodás a Magyarország és Olaszország közötti légiforgalom kérdéseit szabályozza és módot ad a magyar és olasz légiforgalmi vállalatoknak a két országban és az azokon átvezető légvonalak üzembe tartására. A szóbanforgó megállapodás aláírása újabb kapcsolatot létesít a magyar és az olasz aviatika között és biztosítja a két ország közötti légiforgalom további fejlődését.

Rádió, villany, kerékpár
legolcsóbban
BENEDEK és GYARMATH
Sas passage, Paplanüzlet mellett

A Nagyváradi Róm. Kat. Legényegylet Szent József ünnepségei

Munkás Konferenciák lesznek 1941. március 19, 20, 21, 22-én a Szent László templomban este 6 órakor általában minden katolikus hívőnek, férfiaknak és nőknek, este fél 8 órakor kizárólag csak férfiaknak. Együttes befejezés március 23-ikán vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Szent László templomban: szentmise, szentáldozás, pápai áldás.

Fontos tudnivalók: A munkás konferenciákat dr. Röss Bertalan budapesti főiskolai tanár tartja. Szeretettel kérjük a munkaadókat, vegyenek maguk is részt és küldjék el munkásaikat és alkalmazottaikat a konferenciákra! Ott csak hűség, pontosságra és lelkiismeretességre nevelik őket.

1941. március 23-ikán, vasárnap délelőtt 11 órakor díszközgyűlés a Katolikus Legényegyletben. A díszközgyűlés főbb tárgyai: számadás, költségvetés, tagvadás, a vezetőség mandátuma. — Alapító, pártoló, rendes tagjaink és új érdeklődők hozzák el saját ügyeinkért lelkesülő szívüket, hogy az élet lüktetése járja át társadalmi erezeinket. Szent László Plébánia.

SPORT

Pályát a váradi atlétáknak

Nagyvárad. Saját tud. A tavasz be-köszöntésével a váradi atléták ismét erős mozgalmat indítottak az atlétikai pálya felépítése érdekében. A helyzet ugyanis az, hogy a jóképességű atléták évtizedes kívánságát még ma sem teljesítették az illetékesek, akkor, amikor Magyarországon nemcsak a városoknak, hanem minden valamirevaló kisközségnek is van atlétapályája. — Egyszerű és gyors megoldásra van szükség s csupán annyiról van szó, hogy az Erzsébet-ligeti már megkezdett atlétapályát fejezzék be. Értesüléseink szerint az atléták még a hét folyamán küldöttéleg kéri a polgármestert a gyors megoldásra.

Magyar versenyzők a milánói vívó-mérkőzésen

Milánóból jelentik: Ma kezdődött a magyar-olasz vívómérkőzés Nedo Nadi kupáért. A magyar csapat vezér Nagyszombathy Miksa tábornok vezetésével érkezett szerdán délelőtt és a megérkezése után nyomban a Hősök Emlékművét koszorúzza meg, majd tisztelgett a magyar konzulnál.

A mérkőzés délután fél öt órakor kezdődött. A német Casimir vezetésével először a törvívó versenyt bonyolították.

RÁDIÓ

SZOMBAT, MÁRCIUS 21. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 6.40 Ébresztő. Torna.
- 7.00 Hírek. — Közlemények — Étrend. Hanglemezek.
- 10.00 Hírek.
- 10.20 „Tavasz Andaluziában.” Felolvasás.
- 10.45 „Mit nézzünk meg?” A barlanglakó jégkorszakbeli ősember csontvázának gipszmásolatát a Nemzeti Múzeumban.
- 11.20 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00 Harangszó. Himnusz.
- 12.10 Weidinger Ede szalonzenekara. Közben.
- 12.40 Hírek.
- 13.20 Időjelzés.
- 13.30 Hanglemezek.
- 14.30 Hírek.
- 14.45 Műsorismertetés.
- 15.00 Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 15.20 Melles Béla zenekar. vezényel Vincze Ottó.
- 16.10 Ifjúsági rádió.
- 1.645 Időjelzés, hírek.
- 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 17.15 „Pár szó a rádió-vevőkészülék hangjáról.”
- 17.40 Ifjúsági Énekkarok.
- 18.10 „Az étkezésközi úrja a műhelyről a gyorsvonatig.”
- 18.35 Kiss Lajos cigányzenekara.
- 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
- 19.20 „Mit kíván a német katona?”
- 20.10 Operettszínházban.
- 21.40 Hírek, időjárásjelentés.
- 22.00 Közvetítés a Hungária-szállóhól.
- 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 23.25 Tánclemezek.
- 24.00 Hírek.

Budapest II.

- 17.15 Ifjúsági Énekkarok.
- 17.40 Móra Panka meséi. Felolvasás.
- 18.15 Kiss Lajos cigányzenekara.
- 18.35 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felhívása.
- 19.00 Pátria-tánclemezek.
- 20.00 Hírek.
- 20.10 César Franck: D-dur vonósnégyes.
- 21.00 „A detektívregény.” Szoborka Tibor dr előadása.

ták le. Ennek eredménye Guaragna-Hatz 5:3, Gerevich—Versati 1:5, Guaragna—Gerevich 5:3. Azután a párbajtőr versenyt bonyolították le, amelynek eredményei Mazerata—Henyey 5:2, Dr Gözsi—Langhiroda 5:3, Henyei—Langhiroda 1:5 dr Gözsi—Mazerata 5:3.

A kardvívásban Berzsely—Marzi 5:3, Kovács—Stagni 5:4, Berzsely—Stagni 5:3, Kovács—Marzi 5:0.

Vasárnap Kolping—Vasas bajnoki mérkőzés a Rhédey-ben

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délután 3 órai kezdettel a Katolikus

Legényegylet egyre jobban fejlődő csapata játszik a Vasas kitűnő együttessel. A találkozót előreláthatólag nagyszámu közönség nézi végig.

OLASZORSZÁG NYERTE AZ ÖSSZETETT VÍVÓVERSENYT. Milánóból jelenti a MTI: A magyar—olasz vívóverseny eredményéről helyreigazító jelentést adtak ki. Eszerint a párbajtőrben az olaszok valamennyi mérkőzést megnyerték. Ezzel az összetett versenyt Olaszország nyerte 7:5 arányban.

CAPPEL ANNY REKORDOT JAVITOTT A MELLUSZÁSBAN. Düsseldorfból jelenti a MTI: Az itteni nemzetközi úszóversenyen Cappel Anny 200 méteres női melluszásban 2 perc 55.5 mp. idővel új világsúcsot úszott.

SZÍNHÁZ

A Hungária balett nagy sikere

A Hungária balett együttes ritka művelésben részesítette szerda este azokat, akik elmentek a színházba. Az együttes, amelynek minden egyes tagja kiválóan képzett, kitűnő táncművész, közel két és fél órán át a nemzeti és modern táncok hosszú sorát mutatta be remek összetanulással a stílusok olyan változatosságával és a szebbnél-szebb jelmezek pompázó gazdaságával, ami magával ragadta és bámolatba ejtette a nézőközönséget. A csoportos táncokat magánszámok váltották fel, amelyekben a táncművésznők hol az akrobata mutatványok, hol az alakító művészet területére léptek át, kellemesen téve tanúságot a Hungária-együttes sokoldalúsága mellett. A táncok közötti szünetekben a Színgligeti társulat tagjai verseket, ének-számokat, tréfás jeleneteket adtak elő nagy sikerrel. Csak sajnálni lehet, hogy a színházat nem töltötte meg egészen a közönség, mert az igazgatóság megérdemelné a biztatást hasonló estek megrendezésére. (—r. —a.)

A színházi iroda közleményei:

— Vihar az egyenlítőn — Poór Lilly vendégfelléptével. A múlt szezon egyik legnagyobb sikerű ujdonságát a Vihar az egyenlítőn-t mutatja be pénteken este a színház együttese Poór Lillynek, Erdély nagy drámai művésznőjének vendégfelléptével. Vihar az egyenlítőn izgalmas trópusi történet, amelyet Zagon István fordított magyarra Budapestben több mint 200 előadást ért meg. Poór Lilly vendégjátéka a színház nagy művészi eseménye akinek tökéletes játéka, nagyban emeli a bemutatott fényt. Vihar az egyenlítőn a színház prózai ujdonságát Sármágy Miklós rendezi, a főszerepeket: Jurik Ica, Komlós Juci, Fónay Mártha, Borsos Manci, Bartos Csilla, Sármágy Miklós, Berengh Béla, Bihari Zoltán, Molnár Iván játsszák. Vihar az egyenlítőn pénteken este A. bérletben, szombaton este B. bérletben, vasárnap délután 4 órakor és vasárnap este lesz a színház műsorán, mindenkor reades helyárrakkal.

— Tisztességes Anna — operett ujdonság, filléres helyárrakkal, szombaton délután 4 órakor Sándor Jenő nagysikerű operettje, a Tisztességes Anna lesz a színház műsorán Jurik Icával a címszerepben — filléres hely-

árakkal. Helyárrak 30 fillértől 120 fillérig.

— Jegyek a fenti előadásokra váltathatók a színház elővétel pénztáránál. — A megnyilvánult óriási érdeklődésre való tekintettel jegyekről tanácsos lesz előre gondoskodni.

Heti műsor:

Péntektől Poór Lilly vendégfelléptével: **Vihar az egyenlítőn.** Szenzációs trópusi történet.

Szombat délután 4 órakor filléres helyárrakkal: **Tisztességes Anna.** Operett. Helyárrak: 30 fillértől 120 fillérig. Szombat este háromnegyed 8 órakor: **Vihar az egyenlítőn.** Poór Lilly vendégfelléptével.

Vasárnap délután 4 órakor **Vihar az egyenlítőn.** Poór Lilly vendégfelléptével.

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: **Vihar az egyenlítőn.** Loór Lilly bucsufelléptével.

— A fenti előadásra jegyek elővételben már válthatók a színház elővétel pénztáránál.

Kiadták a Magyar Képzőművészek Egyesületének érmeit és díjait. Budapestről jelentik: A Magyar Képzőművészek Egyesülete most tartotta meg ülését a Múcsarnokban, amely alkalomból a Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállításán szereplő művészek közül aranyéremmel **Krusnyák Károly** festőművész, a Zala-éremmel **Burján László** festő- és **Buzy Barna** szobrászművészt tüntette ki. Bronzérmet kaptak: **Halasi Horváth István** és **Juszkó Piroska** festőművészek, valamint **Ungváry Lajos** szobrászművész. Kitüntető elismerésben részesült **Visky János** festőművész. **A Zaladíjat Matéka Sándor** szobrászművész, az egyesületi díjat pedig **Takács Zoltán kolozsvári festőművész** kapták.

A VAS, FÉM ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK KÖZGYŰLÉSE

A nagyváradi vas-, fém- és vegyipari munkások csoportja ma csütörtök este 1/27 órakor közgyűlést tart a fűzesutcai Munkásoththonban, amelyre minden öntudatos magyar munkást elvárunk.

APRÓHIRDETESEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Külféle

Friss óriás heringek érkeztek Balazshoz, Teleki u. 4. 87

Építészek figyelmébe! Akrazát a biztos falszigetelő minden mészlerakatl. ban kapható. Főlerakat: Kovács Károly. Nagyvárad, Mikszáth u. 26. 965

Fotókópiát eredeti okmányairól leggyorsabban készít Fotó Aurora, Hákóczi ut 8. 15

Nagyváradon bérbeadó pékséget keresek. Békéscsaba. Hajnal u. 15. szám. Zacharie György. 65

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, ékszer magas áron veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi ut 8. 545

Magas árban veszek kaletti és beiföldi perzsa szőnyegeket. Cimeket a kiadóba kérem. 88

Nyolc család méh, kaptárral eladó. Sinai utca 15. 79

Egy fél teleháló és vályog olcsón eladó. Pece u. 22. 81

Nagyvárad legforgalmasabb utcájában, régi bevezetett fűszer és csemege üzlet be rendezéssel, elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 82

Új konyha butor olcsón eladó — Csathó festőnél, Beóthy Ödön utca 12. 84

Aranyat, magas áron veszek, órákat, ékszer javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19. 753

Takarékos gazdasszony Gűlbabáért 14 Ellarózáért 12, vöröshagymáért 28, roghagymáért 70, dughagymáért 2 pengőt fehére és tarka habért 54—60 fillért fizet Jurcsáknál, Nagypiac tér, telefon 11—96.

Steyer 55. 16.000 kilométert futott prima gummikkal eladó. Dr Bárdos Endre. Földes. 69

Fu biciklit háromnegyedest megvételre keresek. Cim Matula festőközlétben. 58

Ócska paplan vittát állandóan veszek. Sziligeti u. 5. Szuterin. 76

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Lakás

Kiadó 2 szoba fürdőszobás udvar lakás május 1-re. Vörösmarty u. 27. (Felső csengő). Megtekinthető 9—12 óráig. 38

Három szobás, modern utcai lakás kiadó. Lukács György utca 40. 44

Állást nyee

Megbízható, ügyes bejárónőt keresek. Balázs, Teleki u. 4. 88

Mindenesleányt jó bizonyítvánnyal felveszek. Dr Bozsódiné, Pável utca 19. szám. 83

Állást keres

2 ügyes fiatal lány cukrászdába vagy más üzletbe kiszolgáló lánynak azonnal elmenne. Cim: Baross utcai híd melletti ujságbódéba. 88

Kiadótulajdonos: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr Paál Árpád Dr Schoffler Ferenc Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. kértorggépén Nagyvárad, Szilagyi Dezső utca 5. szám.